

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Constitvtiones Societatis Iesv

Ignacio <de Loyola>

Romae, 1570

Qvinta Pars De Iis, Qvæ Ad Admittendvm In Corpvs Societatis pertinent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68489](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68489)

QVINTA PARS

DE IIS, QVÆ AD ADMIT-
TENDVM IN CORPVS SO-
cietatis pertinent.

DE ADMISSIONE, ET QVIS,
& quando debeat admittere.

Cap. I.

DECLARA-
TIONES

IN quintã Partē
de ijs, quæ ad ad-
mittendum in cor-
pus Societatis
pertinent.

IN CAPVT
I.

ASSocietas, vt
eius nomen
latissimè accipitur,
omnes eos, qui sub

obedientia Prepositi Generalis viuunt, etiam Nouitios;
& quicumque, cùm propositum viuendi & moriendi in
Societate habeant, in probationibus versantur; vt in eã
ad aliquem ex alijs gradibus, de quibus dicetur, admit-
tantur,

VI in Societate, quan-
tum satis est, proba-
ti fuerunt; & tandiu,
vt vtrunque intelligen-
tiam possit, num in ea-
dem manere ad maius Dei obse-
quium & gloriam conueniat;
* admitti debent, non, vt prius, A
ad probationem, sed modo ma-
gis interno, vt membra vnus ac
eiusdem corporis Societatis. Hu-
iusmodi autem sunt præcipue,
qui ad professionem, vel in Coad-
iutores formatos admittuntur.

Sed

Sed quia Scholastici approbati etiam modo quodam interiori, quam admissi ad probationem, in corpus Societatis cooptantur; de eorum quoque admissione in hac quinta Parte dicetur, quid in Domino obseruandum videatur.

2. Primo quidem facultas admit-
tendi in corpus Societatis eos, qui admittendi erunt, penes eius caput erit, vt ratio postulat. Sed quia Praepositus Generalis tam variis locis interesse non potest; ^{partis ad} alijs

Tertio modo & magis proprio Professos & Coadiutores formatos duntaxat continet: & sic accipiendus est in Societatem ingressus, quem Scholastici promittunt; scilicet, vt inter Professos, vel Coadiutores formatos illius numerentur.

Quarta huius nominis Societatis acceptio & maxime propria Professos duntaxat continet; non quod eius corpus alia membra non habeat, sed quod hi sint in Societate praecipui, & ex quibus aliqui, vt inferius dicetur, suffragium actiuum et passiuum habent in electione Praepositi Generalis, & cat.

Quocumque ex his quatuor modis aliquis in Societate sit, capax est communicationis gratiarum spiritualium, quas in ea Praepositus Generalis secundum concessionem sedis Apostolicae ad maiorem Dei gloriam praest

tantur, complecti-
tar.

Secundo modo, qui minus late patet, Societas cum Professis et Coadiutoribus formatis, etiam Scholasticos approbatos continet. Ex his enim tribus partibus, seu membris, Societatis corpus constat.

est concedere. Cæ-
terū de primo ad-
mittendi modo, cū
idem sit, atque ad
probationē admit-
mittere, in prima
Parte dictum est;
Et de admissione
in tribus alijs mo-
dis in hac quinta
Parte agetur.

B § Alij, quibus
ordinariē magis,
& absolutē com-
municabitur, Præ-
positi Prouincia-
les erunt. Quibus-
dā tamen Præpo-
sitis localibus, vel
Rectoribus, et a-
lijs Visitatoribus,

aut personis insignibus poterit Præpositus Generalis hās
authoritatem communicare; immo & alicui, qui de So-
cietate non esset, aliquo in casu, vt Episcopo alicui, vel
personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ; cū nullus
ex Professis eiusdem Societatis eo in loco, vbi aliquis ita
est admittendus, inueniretur.

C § Quamuis hoc ita se habeat; tamen vt proroga-
ri, ita & contrahi hoc spatium quibusdam in casibus, ex
causis

* Siis de Societate eam partem
huius facultatis, quæ ad totius
corporis huius bonum facere vi-
debitur, poterit communicare.

Tempus ad admittendum mo-
do superius dicto, in vniuersum
loquendo, * ultra biennium esse
oportebit; Sed si quis antequam
ad studia mitteretur, vel in eisdē
diu probatus fuisset, post illa ab-
soluta, si ad professionem est ad-
mittendus, integrum adhuc pro-
bationis annum habebit; vt ad-
huc magis perspectus sit ante-
quàm eam emittat. Et prorogari
hoc tēpus poterit (vt in Examine
dictum est) cum Societas, vel qui
ab ea hāc in Domino curā habet,
plenius sibi satis fieri desideraret.

Q V A L E S

causis tamen non levis momenti iudicio Præpositi Generalis (cuius erit dispensandi ius) licebit: rarò tamen id fiet.

QVALES ESSE DEBEANT,

qui admittendi sunt.

Cap. II.

CV M nullo ex his modis admitti debeat, nisi qui idoneus in Domino fuerit existimatus; illi ad professionem idonei habentur, quorum vita diuturnis ac diligentibus probationibus à Præposito Generali (ad quem referent particulares Præpositi, vel alij, quorum testimonium Generalis requiret) perspecta valde & approbata fuerit. Ad hoc autem conferet illis, qui ad studia missi fuerunt, absoluta iam ea cura & diligentia, quæ ad excolendum (eo perueniret) nū aliquis ad professionem admitti debeat, nec ne: in locis tamen, ex quibus maior potest haberi cōmunicatio, non facile vlli Prouinciali facultatem admittendi ad professionem committet; nisi prius ipse certior factus ad eos, qui ei videbūtur in Domino, ad professionem admittendos particulariter consensum præstiterit.

IN CAPVT II.

AQ VAM-
 quis in remotissimis regionibus (cuiusmodi sunt India) possit Præpositus Generalis iudicio Prouincialis relinquere, non expectata hinc approbatione (quæ non, nisi per multos annos,

I iij

B § Quamuis

colendum intellectū adhibita fuerit, vltimæ proba-
tionis tēpore in schola affectus diligentius se exerce-
re, & in rebus spiritualibus, & corporalibus, quæ ad
profectum in humilitate & abnegatione vniuersi a-
moris sensualis, voluntatis & iudicij proprii, & ad
maiorē cognitionem & amorem Dei conferunt,
insistere; vt cum in seipſis profecerint, melius ad
profectum spiritus alios ad gloriam Dei & Domini
nostri iuuent.

Doctrina etiam in huiusmodi sufficiens esse de-
bebit, præter humaniores litteras, & Artes libera-
les, in Theologia Scholastica & sacris litteris. Et
quamuis aliqui breuiori tēpore non minorem pro-
gressum, quàm alij longiori, facere possent; nihilo-
minus, vt communis aliqua mensura sumatur, spa-
tium aliquod temporis præscri-
betur, & hoc erit, * quadriēn-
nium integrum post Artium li-
beralium & Philosophiæ studia
in Theologia expleuisse. Vt er-
go ad
- *B. ¶ Quamuis vt plurimum hæc mē-
sura studij quatuor
annorum in sacra
Theologia (præ-
ter litterarum humaniorum & artium studia, & exami-
nationem dictam, vt, quem progressum in ea doctrina fe-
cerint, videri possit) sit obseruanda: nihilominus tamen
qui in iure Canonico doctrinam sufficientem, vel alia egre-
gia Dei dona haberet, ex quibus quod studio Theo-
logiæ deest, compensari posset; sine eo ad professionem
trium & aliqui viri insignes etiam ad quatuor votorum
(quamuis hoc extendi non debeat) admitti possent. Ho-
rum dono-*

go ad professionem quis admit-
tatur, in ea facultate hoc tempus
se exercuisse, & quidem ad glo-
riam Dei satis in ea profecisse cō-
uenit; & in profectus huiusmo-
di testimoniū quisque ante pro-
fessionem Assertiones Logices,
Philosophiæ, & Theologiæ Scho-
lasticæ tuebitur. Quatuor autem
ad argumentandum, & iudican-
dum de eorum doctrina, an sit
quanta oportet, prout iuxta veri-
tatē sincerè senserint, deligātur.
Quòd si doctrina ea præditi esse,
quæ satis sit, non inuenientur;
conducibilius erit, vt, donec eam
consequantur, expectent: vt illos
etiam expectare oportebit, qui in
abnegatione sui ipsorum & vir-
tutibus Religioso dignis testimo-
nium, quod par esset, nondum
omnino haberent.

C Præter hos, * nonnulli ad triū
3 votorum solemnium tantū pro-
fessionem admitti possent, raro
tamen hoc ille speciali commissione concederet, ad maius Dei
obsequium, & Societatis bonum sic conuenire iudicaret.
Et hi vt plurimum homines erunt, qui, propterea quòd
I iiij bona

rum donorum iu-
diciū Præposito
Generali tantum,
vel sicui peculiari
præscripto id ille
committeret, vt
quod foret ad ma-
iorem Dei gloriā,
faceret, relinque-
tur.

C Qui ad pro-
fessionem triū vo-
torum solemnium
admittuntur, ordi-
narie sufficientiā,
quæ saltem ad Cō-
fessarij munus be-
ne obeundum satis
sit, habeant oportet;
vel certè dona
Dei aliqua ra-
ra, quæ id cōpen-
sare videātur, ita,
vt Præpositus Ge-
neralis, vel alius,
cui suas vices ad

*bene meriti sint,
& valde deuoti,
quãuis minori do-
ctrina, ac concionã
di aptitudine præ-
diti, quã nostrũ
Institutum in Pro-
fessis requirat, ad-
mittẽdi esse in Do-
mino videbuntur.*

IN CA-

*vel sine illis in exterioribus, prout cuique diui-
na bonitas dona sua communicauerit. Hoc ip-
sum autem metiatur oportet Præpositi Genera-
lis prudentia; nisi alicui ex particularibus, cui mul-
tum in Domino confideret, id committendum vi-
deretur.*

*Ut aliqui admittantur in Scholasticos approba-
tos; quadam proportione seruata, eadem requi-
runtur; & id peculiari quadam ratione: vt ex eo-
rum ingenio speretur, eos in litteris profe-*

cturos Præpositi Generalis iudicio, vel

eius, cui hoc munus ille commise-

rit, confidendo prudentiæ

ac probitati à Deo ipsi

donata.

DE

DE MODO ADMITTEN-
di ad professionem .

Cap. III.

1 **Q**VANDO aliqui, peracto probationis tem-
pore, & experimentis, ac alijs, quæ in Exa-
mine continentur, confectis, ad professionem ad-
mittendi fuerint; cùm Societati, vel eius Præpo-
sito Generali plenè sit in Domino satisfactum, pro-
fessio hoc modo, qui sequitur, emittetur.

2 In primis Præpositus Genera-
lis, vel qui accepta ab eo faculta-
te, ad professionem admittet,

A * postquam publicè missæ sacri-
ficiū obtulerit in ecclesia corā
domesticis & alijs externis, qui
interfuerint, cum sanctissimo
Sacramēto Eucharistiæ ad eum,
qui professionem est emissurus,
se conuertat: Ille autem absolu-
ta generali cōfessione, & verbis,
quæ ante communionem dici so-
lent, voce alta Votum suum scri-
ptum

*si sacerdos non esset, vel missam celebrare nō posset, qui ex or-
dinatione Præpositi Generalis professionem admittit. Il-
lud autem essentialē est, vt publicè votum legatur coram
ijs de Societate & externis, qui adsuerint, atq; vt tan-
quam solemne & emittatur, & admittatur.*

IN CAPVT
III.

A **P** Articu-
laria

*quæ hic, & infe-
rius attinguntur,
decent quidē, &
cū fieri potest,
obseruanda sunt;
non tamen, vt ne-
cessaria. Fieri e-
nim posset, vt sa-*

B **P** Promissio

ptum (quod aliquot ante dies considerauerit oportet) leget; cuius formula hæc est.

E G O . N. professionem facio, & promitto omnipotenti Deo coram eius Virgine matre, & vniuersa cœlesti curia, ac omnibus circumstantibus, & tibi Patri Reuerendo Prapposito Generali Societatis IESV locum Dei tenenti, & successoribus tuis; vel, tibi Reuerendo Patri vice Prappositi Generalis Societatis IESV & successorum eius, locum Dei tenenti; perpetuam Paupertatem, Castitatem, & Obedientiam, & secundum eam,

R. § Promissio docendorum puerorum, ac rudium hominum iuxta litteras Apostolicas, & Constitutiones, * peculiarem curam circa puerorum eruditionem, iuxta formam viuendi in litteris Apostolicis Societatis IESV, & in eius Constitutionibus contentam.

non inducit aliam obligationem, quàm reliqua spiritualia exercitia, quæ ad auxilium proximorum adhiæntur; cuiusmodi sunt confessiones, & prædicationes, et cæt. in quibus quisque se debet occupare iuxta rationem obedientiæ suorum Superiorum. Quòd autem de pueris docendis in voto fit mentio; ea de causa fit, vt sancta hæc exercitatio peculiari modo sit commendata, & deuotius curetur propter singulare obsequium, quod Deo per eã in animarum auxilio exhibetur, & quia facilius obliuioni tradi poterat, & in desuetudinem abire, quàm alia magis speciosa, cuiusmodi est prædicatio, & cæt.

C § Tota

C * Insuper promitto specialē Obedientiam summo Pontifici circa missiones; prout in eisdem litteris Apostolicis, & Constitutionibus continetur. Romæ, vel alibi, tali die, mense, & anno, & in tali ecclesia.

4 Post hæc sumet sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum. Quibus peractis, in libro, quem ad hoc habebit Societas, eius nomen, qui professionem emisit, & illius, in cuius manibus emisit, adnotato die, mense, & anno, scriberit; & eius Vota scripta afferuabuntur; vt omnia semper consistare possint, ad Dei gloriam.

5 Aliqui, qui ad professionem trium votorum solemniū duntaxat admittētur, in ecclesia, ac coram domesticis & externis, qui aderunt, antequam sanctissimum Christi corpus accipiāt, ex scripto suum votum iuxta formulam sequentem legent.

6 EGO .N. Professionem facio, & promitto omnipotenti Deo coram eius Virgine Matre, & vniuersa cœlesti curia, ac omnibus circumstantibus, & tibi Reuerendo Patri Præposito Generali Societatis IESV locum Dei tenenti, ac successoribus tuis; vel, tibi Reuerendo Patri vice Præpositi Generalis Societatis IESV, & successorum eius, locum Dei tenenti;

C ¶ Tota intentio quarti huius voti obediēdi summo Pontifici fuit & est circa missiones; & sic intelligi oportet litteras Apostolicas, vbi de hac obedientia loquuntur; In omnibus, quæ iusserit summus Pontifex, et quòcunque miserit, et cæt.

IN CA-

tenenti; perpetuam Paupertatē, Castitatem, & Obedientiam, & secundum eam, peculiarem curam circa puerorum eruditionem, iuxta formam viuendi in litteris Apostolicis Societatis IESV, & in eius Constitutionibus contentam; Romæ, vel alibi, tali die, mense, & anno; & in tali Ecclesia. Deinde sequetur Communio, & reliqua superius dicta.

DE ADMITTENDIS

Coadiutoribus formatis, & Scholasticis. Cap. IIII.

QVI in Coadiutores formatos spirituales cum simplicibus votis, & non solemnibus admittuntur, in Ecclesia, vel sacello Domus, aut alio decēti loco coram domesticis & externis, qui aderunt, * in manibus eius, qui admissurus sit, votum suum emittent in hac formula, quæ sequitur, id legentes;

IN MANIBUS FIERI EGO

vota dicuntur, quando emittuntur coram aliquo; qui, cum ad id habeat potestatem, ea admittit. Et quamuis multi adessent, cum huiusmodi vota fiunt; non ideo tamen mutant naturam simplicium; quandoquidem intentio emittentis & admittentis iuxta traditam à sede Apostolica facultatem hæc est, vt nec emittantur, nec admittantur vt solemnia. Ad prudentiam autem admittentis pertinebit consecutura adificationis rationem habere;

& sic

EGO .N. promitto omnipotenti Deo coram eius Virgine matre, & tota cœlesti curia, & tibi R. Patri Præposito Generali Societatis IESV locum Dei tenenti, & successoribus tuis; vel tibi R. Patri vice Præpositi Generalis Societatis IESV, & successorum eius, locum Dei tenenti; perpetuam Paupertatem, Castitatem, & Obedientiam, & secundum eam, peculiarem curam circa puerorum eruditionem, **B*** iuxta modum in litteris Apostolicis, & Constitutionibus dictæ Societatis expressum. Romæ, vel alibi, in tali loco, die, mense, & anno &cæt. Demum sumat sanctissimum Christi corpus; & fient, quæ de Professis dicta sunt.

* Formula

petuitatem attinet, conditione, quæ hæc est; Si Societas eos tenere volet. Quamvis enim illi, quod in ipsis est, se obligent in perpetuum, suæ deuotionis & stabilitatis gratia: liberum tamen erit Societati eos dimittere; vt in secunda Parte dicitur: quod si accideret; tunc illi liberi ab omnium votorum obligatione manent.

& sic curabit, vt plures, vel pauciores intersint. Cæterum eadem erit formula, qua Coadiutores temporales, & spirituales viêtur; & vtraq; in exterioribus persimilis erit ei, qua Professis vtuntur.

B ¶ Quod dicitur, iuxta Bullas, & Constitutiones; intelligendum est, quod Coadiutores emittunt huiusmodi simplicia vota cum tacita quadam, quod ad per-

C § Si homines essent, qui latinam linguam non intelligerent, quales alii qui Coadiutores temporales erunt; votum in vernaculâ linguâ vertetur; & legant ipsi, vel præeat alius legendo verba, quæ mox ipsimet, eum insequendo, pronuntiabunt.

D § Vt hoc votum soli Deo offeratur, & non homini: ita nemo id admittit. Propterea in nullius manibus fieri dicitur: et cōditio illa tacita, quæ inesse dicta est in voto Coadiutorum, quod ad perpetuitatem attinet, etiam in hoc est intelligenda, scilicet; Si Societas eos tenere volet.

E § Promissio ingrediendi Societatem, vt declaratum est ini-

* Formula ad Coadiutores in rebus temporalibus admittendos eadē erit, clausula illa de puerorum institutione solū remota.

Qui, peracta sua priori probatione & experimentis per humanū, in Scholasticos approbatos admittuntur, coram aliquibus domesticis, * quamuis non in manibus cuiusquam, vota sua emittent ad hunc modum: **D**

Omnipotēs sempiternē Deus, **E G O . N.** licet vndeunque diuino tuo conspectu indignissimus, fretus tamen pietate ac misericordia tua infinita, & impulsus tibi seruiēdi desiderio voueo corā sacratissima Virgine Maria, & curia tua cœlesti vniuersa, diuinæ Maiestati tuæ Paupertatē, Castitatem, & Obedientiam perpetuam in Societate **I E S V;**

* & promitto eandem Societatem me ingressurum, vt vitam in ea perpetuò degam; omnia intelligendo

gendo

est ini-

gendo iuxta ipsius Societatis Cō-
stitutiones. A tua ergo immensa
bonitate & clementia per I E S V
Christi sanguinem peto supplici-
ter, vt hoc holocaustū in odorem
suauitatis admittere digneris; &
vt largitus es ad hoc desideran-
dum & offerendum, sic etiam ad
explendum, gratiam vberem lar-
giaris. Romæ, vel alibi, tali lo-
co, die, mense, & anno. Post
hæc perinde, vt alij, sanctissimū
Christi corpus fument; & reli-
qua, quæ superius dicta sunt,
peragentur.

5 Postquàm aliquis in corpus
Societatis cooptatus fuerit in ali-
quo gradu, * ad alium progredi
curare non debet: sed in suo per-
fici, & obsequio Dei & gloria
fese impendere, ac Superiori, qui
scilicet Christi Domini nostri vi-
ces gerit, curam aliorum omnium relinquere.

6 Qui in domibus versantur, post biennium vote
eadem emittere, quæ Scholastici, & Christo Domi-
no nostro se obstringere debent; & id, quamuis stu-
dijs applicandi non videantur, nec expedire, vt tam-
citò in Coadiutores formatos, vel Professos admit-
tantur, existimetur. Quòd si quis propria impulsus
deuotione

est initio huius par-
tis, est de uotis Pro-
fessorum solemnibus,
vel Coadiutorum
formatorum, prout Prepo-
sito ad maius Dei
obsequium fore vi-
debitur, emittēdis.

F § Proponere
quæ in animo ver-
santur, quæque oc-
currunt, licitū est:
nihilominus, vt in
Examine dicitur,
omnino paratum
esse oportebit, vt
id melius esse exi-
stimet, quod Supe-
riori suo melius vi-
debitur.

G § Etiam

deuotione

G Etiam in libro aliquo horum memoria (sicut & aliorum) honestas ob causas debet asseruari.

H Quod ad Scholasticos attinet ; iam in quarta Parte dictum est, quibus temporibus sua vota renouare debeant. Eadem erit ratio eorum, qui in Domibus habitant, et vota emiserunt.

In tribus enim festis solemnibus singulis annis ea renouare debent, & in aliquo alio, si Superiori videretur expedire: non in cuiusquam manibus, sed vnoquoque suum votum legente coram sanctissimo Sacramento, reliquis, vel nonnullis de Societate presentibus; vt magis ad deuotionem obseruandi quod Deo ac Domino nostro promiserunt, magisque præ oculis habendum id, quod ex obligatione debent eidem Domino, excitentur.

DECLA

deuotione ante id tempus bien-
nij vellet votis se Deo offerre; eã-
dem formulam sequi poterit; &
* vno voti sui scripti exemplo tra-
dito Superiori, alterum penes
se retineat; vt quid Deo ac Do-
mino nostro obtulerit, recorde-
tur. Et ad hoc ipsum, simulque
ad deuotionem augendam con-
feret, * statutis quibusdã tempo-
ribus, quæ congrua videbuntur,
vota sua renouare. Quod qui-
dem non est, obligatione noua se
obstringere, sed eius, qua obstri-
cti sunt in Domino, recordari, at-
que eandem confirmare.

SEXTA